

ת"פ 51082/04/23 - מדינת ישראל נגד ויליאם סלאמה

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

לפני כבוד השופט הבכיר, אליהו ביתן

27 מאי 2024

ת"פ 51082-04-23 מדינת ישראל נ'

סלאמה(עציר)

בעניין:

המאשימה:

נגד

הנאשם:

מדינת ישראל

ויליאם סלאמה (עציר)

נוכחים:

ב"כ המאשימה, עו"ד רפאל אביב

הנאשם ובא-כוחו, עו"ד ליאור חיימוביץ

גזר דין

כללי

- בטרם שמיעת הראיות, כתב האישום שהוגש נגד הנאשם תוקן והנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן והורשע בעבירות של שוד, לפי סעיף 402(א) בחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") וכניסה והתפרצות למקום מגורים, לפי סעיף 406(ב) בחוק העונשין.
- מעובדות כתב האישום המתוקן עולה כי בתאריך 17.04.23 בסמוך לשעה 00:30 הנאשם הגיע לדירת קרקע באילת, התפרץ לתוכה דרך חלון וגנב ₪ 1,000 שהיו מונחים על שידה בחדר השינה. תוך כדי כך הגיעה המתלוננת, המתגוררת בדירה, והנאשם שהבחין בה נכנסת לדירה, תקף אותה בכך שריסס לעברה גז פלפל, וברח מהדירה דרך החלון כשהכסף הגנוב ברשותו.
- לבקשת הנאשם, שירות המבחן ערך עליו תסקיר.

תסקיר שירות המבחן

4.

בתסקיר שירות המבחן צוינו בין היתר הדברים הבאים - הנאשם בן 37, גרוש ואב לילד בן 13. טרם מעצרו עבד כשנתיים בענף הבנייה ובחודשיים הסמוכים למעצרו עזב את מקום עבודתו. תיאר כי משנת 2008 החל להסתבך בפלילים ולצרוך חומרים ממכרים והתקשה לשמור על יציבות תעסוקתית. שיתף כי אביו נפטר כשהיה בן 9 שנים וכתוצאה מכך אמו התמודדה עם מצב נפשי מורכב ודודיו ניהלו את המסגרת המשפחתית. ותיאר תחושה של אובדן דרך. עוד תיאר כי תקופה מסוימת בה שולב בקהילה טיפולית, הקשר עם אמו התחזק, אך מזה חמש שנים שהוא אינו בקשר עמה ועם אחיותיו על רקע חזרתו לשימוש בסמים ומעורבותו הפלילית. צוין שהנאשם שוחרר ממאסרו האחרון בחודש ינואר 2022 לאחר שנבנתה עבורו תכנית טיפולית במסגרת רש"א. ותואר כי הוא מתייחס לעברו הפלילי באופן מצמצם וממזער ומביע עמדה קורבנית. עוד צוין, שהנאשם מתמודד עם הפרעות נפשיות בעקבות שימוש בסמים והוא נוטל טיפול תרופתי לצד מעקב רפואי ופסיכיאטרי. אשר לצריכת סמים, הנאשם מסר שבגיל 13 חבר לחברה שולית והחל לצרוך אלכוהול וחשיש באופן יומיומי, ובגיל 17 העמיק את השימוש בסמים על כל סוגיהם. צוין כי בעבר נעשו עמו ניסיונות טיפוליים והוא שולב במסגרות טיפוליות סגורות לטיפול בהתמכרויות, אך כולם כשלו בשלב מסוים. אשר לעבירות, הנאשם מודה ולוקח אחריות חלקית על ביצוען. שיתף במצוקה כלכלית עמה התמודד ומסר שבעת ביצוע העבירה היה נתון תחת השפעת חומרים ממכרים ולא היה מודע באופן מלא למעשיו. שלל היכרות קודמת עם המתלוננת או כוונה לפגוע בה. ותיאר שנוהג להסתובב עם גז פלפל לצורך הגנה עצמית. שירות המבחן שקל את גורמי הסיכוי והסיכון של הנאשם והעריך שקיימת רמת סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק בתחום הרכוש וחזרה לשימוש בחומרים ממכרים. עוד צוין שהנאשם הביע רצון להשתלב בקהילה טיפולית, אך להתרשמות שירות המבחן רצונו נובע ממוטיבציה חיצונית, ואין בו את הכוחות להתמיד בטיפול. ובסופם של דברים שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית על הנאשם, והמליץ להטיל עליו ענישה מוחשית לצד מאסר על תנאי.

טענות הצדדים

5.

ב"כ המאשימה ציין את נסיבות ביצוע העבירות. עמד על חומרת מעשי הנאשם ועל מדיניות הענישה המחמירה הנוהגת תוך הפניה לפסיקה. וטען כי מתחם העונש ההולם נע בין 30 ל- 60 חודשי מאסר בפועל. אשר לעונש שראוי להטיל על הנאשם, ציין שלנאשם עבר פלילי, בין היתר בעבירות מאותו סוג והוא נידון למאסרים קודמים. שבמאסרו הקודם הוא שוחרר שחרור מוקדם במסגרת תכנית רש"א, הפר את התנאים ורישיונו הופקע. ואת המעשים כאן הוא ביצע בעת שתלוי ועומד נגדו מאסר על תנאי. הפנה להתרשמות שירות המבחן מהנאשם ומרמת הסיכון הנשקפת ממנו ולהמלצתו העונשית. וציין לקולא שהנאשם הודה במיוחס לו כבר בחקירתו במשטרה וחסך בזמן שיפוטי. בסופו של דבר עתר להטיל על הנאשם מאסר בשליש העליון של מתחם הענישה; מאסר על תנאי; הפעלה, במצטבר, של המאסר על תנאי; קנס; ופיצוי למתלוננת. הגיש את המרשם הפלילי של הנאשם ואת גזר הדין שבו הוטל עליו המאסר על תנאי, ותצהיר נפגעת עבירה.

6. ב"כ הנאשם טען, כי לא קדם לעבירה תכנון מיוחד ועבירת השוד התפתחה אגב ביצוע עבירת ההתפרצות. טען שעבירת השוד הינה ברף חומרה נמוך, ללא הפעלת אלימות למעט ריסוס הגז, ולא נגרם למתלוננת נזק מיוחד. הפנה לנסיבות הנאשם ולהתמכרותו לסמים, שעומדת ברקע למעשים. הפנה לפסיקה. טען כי חלק מפסקי הדין שאליהם הפנתה המאשימה דנים בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות. וטען כי בשים לב למדיניות הענישה, מתחם העונש ההולם נע בין 6 ל 24 חודשי מאסר. וביקש להעמיד את עונשו של הנאשם בין הרף התחתון לבינוני.

7. הנאשם הביע חרטה על מעשיו. טען כי לפני שנכנס לדירת המתלוננת, נקש על הדלת ווידא שאין אף אחד בבית. ושביצע את העבירה תחת השפעת אלכוהול.

דין והכרעה

8. הנאשם הורשע בשתי עבירות - התפרצות למקום מגורים, ושוד. עבירת השוד בוצעה תוך כדי ביצוע עבירת ההתפרצות, באותם זמן ומקום וכלפי אותו קרבן. בנסיבות יש לראות בשתי העבירות כמהוות אירוע אחד ובהתאם לכך לקבוע מתחם עונש הולם לאירוע כולו.

9. הערכים החברתיים המרכזיים המוגנים בעבירות ההתפרצות למקום מגורים והשוד, דומים בעיקרם והם נוגעים לשמירת הגוף, כבוד האדם, זכות הקניין, ושמירת הסדר ובטחון הציבור.

במקרה זה, בו העבירות בוצעו במרחב הפרטי, בדירת מגורים, כלפי הדיירת בדירה ותוך שימוש בגז לפלל, הרי שמידת הפגיעה בערכים המוגנים הינה משמעותית.

10. העונש הקבוע לעבירת השוד בחלופה בה הנאשם הורשע הוא 14 שנות מאסר, והעונש הקבוע לעבירת התפרצות לבית מגורים הוא 7 שנות מאסר. המדובר אפוא בעונשי מאסר משמעותיים, המלמדים על החומרה העקרונית של העבירות.

11. נוכח טיב הערכים החברתיים המוגנים בעבירת ההתפרצות לבית מגורים ואופי והיקף הפגיעות הנלוות לעבירה זו, מדיניות הענישה הנהוגה לגביה הינה של רצינות וחומרה, ומתן בכורה לשיקולי הגמול וההלימה. ומתחמי העונש בעבירה זו בנסיבות רגילות מתחילים ברף התחתון שלהם סביב שנת מאסר בפועל. (ראה למשל רע"פ 9339/17 **דוד מאיר אוחיון נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 25.12.2017); עפ"ג 72311-02-19 **אלו נ' מדינת ישראל** (29.05.19); ועפג 31814-04-22 **מוחמד אלעביד נ' מדינת ישראל** (לא פורסם)).

12. קשת העונשים המוטלים בעבירת השוד רחבה. העונש הקונקרטי מושפע בעיקר מנתונים ונסיבות הנוגעים למעשה המסוים. וככלל, עבירות שוד המבוצעות בבתי מגורים, נחשבות

כבעלות חומרה יחסית גבוהה.

"עבירות השוד כוללות מנעד רחב של מעשים והתנהגויות, ובהתאם, מציע הדין מנעד ענישה רחב לצדם. ביצוע שוד ספונטני ברחוב הומה אדם אין כמוהו כביצוע שוד מתוכנן באופן קפדני בבית מגורים מאוכלס בשעה שדייריו שוהים בו.

ביתו של אדם הוא מבצרו, בו הוא מרגיש בטוח ומוגן. פריצה אלימה לבית מגורים תוך תקיפת דייריו הנמים את שנתם מהווה פגיעה בהם במקום מבטחם, ויש בה כאמור כדי לפגוע לא רק בקניינם של דרי-הבית, אלא אף בביטחונם האישי - הפיזי והנפשי, ועל כן, מן הראוי כי תהא ענישה קשה וממשית שתהלום את חומרת מעשים אלו (וראו: רע"פ 7658/18 זוהר נ' מדינת ישראל, [פורסם בבנו] פסקה 13 (1.11.2018)).

מבלי להפחית מחומרתן של עבירות דומות המתבצעות במרחב הציבורי, פגיעה באדם בין כתלי ביתו כאמור קשה היא לאין שיעור...". - ע"פ 945-18 ווסים סלאימה נ' מדינת ישראל (14.1.19)

13. בענייננו, אין המדובר במי שנכנס לבית מגורים במטרה לבצע שוד וגם לא במי שתוך כדי הימצאותו בבית מגורים אליו התפרץ שדד רכוש ממי שהיה במקום. אלא במי שהתפרץ לבית מגורים לשם גניבה בעת שאיש לא היה בבית, אשר גנב מהבית סכום כסף ותוך כדי שהותו בבית המתלוננת נכנסה לביתה ואז הנאשם ריסס לעברה גז פלפל וברח מהמקום דרך החלון ממנו נכנס לבית. מבלי להקל ראש בחומרת המעשים הרי שבנסיבות המתוארות החומרה היתרה הכרוכה בשוד מתוכנן בבית מגורים או בביצוע שוד בבית מגורים, איננה חלה במלוא עוצמתה.

14. בת"פ (מחוזי ים) 11073-12-20 **מדינת ישראל נ' מוחמד עמירה** (24.8.21) נדון מקרה בו

הנאשם סיים משמרת לילה במקום עבודתו ועלה על אוטובוס בכיוון הפוך מכיוון הנסיעה לביתו, כשברשותו כובע גרב שחור וגז פלפל. הוא ירד בשכונה מסוימת, נכנס לגינת בית, הבחין בחלון עם סורג שבור, הרים את התריס בכח, פתח את חלון הזכוכית והתפרץ לתוך הבית. באותה העת שהו בבית אם כבת 60 ובתה כבת 35. בבית, הנאשם הבחין בתיק המונח במסדרון ונטל אותו. בתיק היו כסף מזומן בסך 2,200 ₪, טלפון נייד, כרטיסי אשראי וציוד נוסף. בשלב מסוים הבת הבחינה בנאשם והחלה לצעוק, והנאשם ריסס גז פלפל לעברה. הבת חזרה אל החדר וסגרה את הדלת, והנאשם ברח תוך שהוא גונב את מפתח הבית ונועל את האם והבת מבחוץ. בהמשך שוטרים עצרו את הנאשם והרכוש הושב לבעליו.

בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין 3 ל- 6 שנות מאסר והטיל על הנאשם - בעל עבר פלילי, בין היתר בעבירות רכוש, שביצע את העבירות בעת שתלוי ועומד נגדו מאסר על תנאי, אשר שוחרר לקהילה טיפולית והורחק ממנה - 38 חודשי מאסר בפועל והפעלת מאסר על תנאי במצטבר ובחופף,

ובסה"כ 40 חודשי מאסר בפועל.

הנאשם ערער על גזר הדין ובהמלצת בית המשפט חזר בו מהערעור. (ע"פ 6618-21 מוחמד עמירה נ'מדינת ישראל (30.5.22)).

כפי שניתן לראות, מקרה זה דומה מאוד במאפייניו המרכזיים לענייננו, אולם שם הנאשם הורשע בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות בעוד שכאן הנאשם הורשע בעבירה של שוד רגיל, וקיימים ניואנסים מסוימים נוספים הנוגעים לנסיבות ביצוע העבירה, המצדיקים לראות באותו מקרה כחמור יותר בהשוואה לענייננו. וכך המתחם שנקבע שם יכול להוות נקודת התייחסות למתחם העונש ההולם בענייננו.

15. נסיבות הקשורות בביצוע העבירות -

מנוסח כתב האישום אין לדעת האם הנאשם תכנן מראש, מבעוד מועד, להתפרץ לדירה המסוימת אליה התפרץ, אולם מטבע הדברים התפרצות לדירה דרך חלון כרוכה במעשים יזומים ומכוונים, כך שאין לראות בה כמעשה ספונטאני, בלתי מתוכנן.

ההתפרצות היתה בשעת לילה, לאחר חצות, בה בני אדם נמים את שנתם בבתייהם.

הנאשם ביצע את העבירה לבדו, כך שחלקו בה הינו בלעדי.

הנזקים שנגרמו ממעשי הנאשם נוגעים לצד הקנייני - נטילת הסך של 1,000 ₪ השייך למתלוננת; לצד הפיזי - התזת הגז לעבר המתלוננת גרמה לה לרגישות בעיניים ולדמע; ולצד הרגשי - תחושות פחד וחרדה מתמשכת שנגרמו למתלוננת, הנובעות מהחוויה הקשה של החדירה לבית המגורים, המערערת את הביטחון האישי ונוטעת בלב דאגה וחרדה. (ראה הצהרת נפגעת העבירה)

הנזק שיכל להיגרם כתוצאה ממעשי הנאשם יכל להיות חמור יותר, הן באופן התבטאות הפגיעה במתלוננת והן בהתפתחויות שיכלו להתרחש בנסיבות, בין היתר בהתחשב בכך שהמתלוננת היתה לבדה עם הנאשם בשעת לילה מאוחרת.

בסופו של דבר, הפגיעה הפיזית שנגרמה למתלוננת איננה חמורה.

הנאשם ביצע את העבירה מתוך רצון להשיג כסף בקלות.

16. בהתאם לצורך לקיים יחס הולם בין חומרת מעשי העבירות בנסיבותיהם ומידת אשמו של הנאשם ובין העונש שיוטל; ובהתחשב בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות; במידת הפגיעה בהם; במדיניות הענישה הנהוגה; ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות; אני קובע כי מתחם העונש ההולם לאירוע כולו הוא בין 20 ל- 48 חודשי מאסר בפועל.

17. ב"כ הנאשם הפנה לפסקי דין שונים וביקש שהעונשים שהוטלו בהם ישמשו אמת מידה לענייננו.

קראתי את כל פסקי הדין. בכל אחד מהם קיימים נתונים הנוגעים למעשה או לעושה, המשפיעים על העונש, המצדיקים את העונש שהוטל, שאינם מתקיימים או אינם מתקיימים באותה מידה בענייננו.

אינני מוצא טעם להתייחס לכל אחד מפסקי הדין הרבים שהוצגו אך אתייחס לכמה מהם, המדגימים את הייחוד שהצדיק בכל אחד מהמקרים את התוצאה העונשית.

בת.פ. 35575-08-10 מדינת ישראל נ' אשר כהן (24.2.2011) דובר במי שבית המשפט קבע לגבי שחלקו המעשי בביצוע העבירות קטן במובהק מזה של שותפו, אשר הודה במעשה, הפליל את שותפו, השיב את הכסף שהיה בידו, והעיקר, עבר תהליך שיקום מרשים.

בע.פ. 2817/15 אורי דהן ואח' נ' מדינת ישראל (1.7.2015) דובר בשני צעירים כבני 20, שהורשעו בניסיון שוד וחבלה חמורה בנסיבות מחמירות. שירות המבחן ציין לגבי אחד מהם כי הוא עבר הליך טיפולי ושימש כגורם משמעותי ודומיננטי בקבוצת הטיפול בה נטל חלק, וקיים חשש שהמוטיבציה שגילה לשינוי דפוסי התנהגותו עלולה לרדת לטימיון אם ייכנס לכלא. ובית המשפט נתן משקל לגילם הצעיר של המערערים, לנסיבותיהם האישיות, ולצעדי השיקום החלקיים שנעשו על ידי כל אחד מהם.

בע.פ. 9833/16 טלקר נ' מדינת ישראל (19.7.2017) דובר בצעיר כבן 19, נעדר עבר פלילי, המפגין יכולת חיובית במישור התעסוקתי, שההליך המשפטי היה עבורו מטלטל ומרתיע. ובית המשפט דחה את ערעורו על עונש של שתי שנות מאסר שהוטל עליו.

בת.פ. 20422-05-17 מדינת ישראל נ' אינדפורקר (11.4.2018) דובר בצעיר כבן 22 אשר משך תיק מידיה של אשה שהלכה ברחוב על מנת לגנוב אותו. הצדדים הגיעו להסדר טיעון במסגרתו התביעה הגבילה עצמה לעונש של 24 חודשי מאסר ובית המשפט הטיל עליו עונש של 22 חודשי מאסר בפועל, הכולל הפעלת מאסר על תנאי.

בת.פ. 55321-02-16 מדינת ישראל נ' לירון כהן (22.2.2018), דובר בנאשמת בת 37, גרושה ואם לילדים, שהתפרצה לבית מגורים של קשישה ושדדה באלימות את המטפלת הזרה שהיתה בבית. הנאשמת טופלה בקהילה טיפולית ועברה תהליך משמעותי מאוד שבסופו שירות המבחן המליץ להטיל עליה צו מבחן, מאסר על תנאי ופיצוי והתביעה הסכימה להמלצתו העקרונית של שירות המבחן.

בת.פ. 7540-03-17 מדינת ישראל נ' אמרה אנדלאו (18.7.2019) דובר בנאשם שביצע את העבירה בהיותו כבן 18, אשר עבר תהליך טיפולי בקהילת "אפיק - מלכישוע" במשך כשנה, ואחר כך שהה בהוסטל תקופה של כ- 6 חודשים. שירות המבחן המליץ להימנע משליחתו למאסר והמאשימה הסכימה לכך וביקשה להשית עליו מאסר בעבודות שירות. ובסופו של דבר בית המשפט הטיל עליו ענישה שיקומית.

18. כברוב העבירות גם בעבירות בהן הורשע הנאשם ניתן למצוא פסקי דין שהעונש שהוטל בהם חמור מזה שמוטל בדרך כלל ופסקי דין שהעונש שהוטל בהם קל מזה שמוטל בדרך כלל. לא אלה ולא אלה משקפים את הנתיב העונשי המרכזי. ובסופו של דבר, לא ניתן וגם אין צורך להשוות את העונש במקרה קונקרטי לכל עונש שהוטל בכל אחד מהמקרים בעבר.

19. לנאשם עבר פלילי הכולל הרשעות בעבירות רכוש, סמים ואלימות והוא ריצה שני עונשי מאסר של 16 חודשים ו- 26 חודשים.

בעפ"ג 14804-07-19 של בית המשפט המחוזי באר - שבע, בית המשפט קיבל את ערעורו של הנאשם על עונש מאסר שהוטל עליו, לתקופה של 66 חודשים, ודן אותו ל-26 חודשי מאסר בפועל ו- 6 חודשי מאסר על תנאי למשך שנתיים מיום שחרורו ממאסר, שלא יעבור עבירת רכוש שהיא פשע. פסק הדין ניתן ביום 07.10.19 כך שאין חולק שהעבירות שהנאשם הורשע בהן כאן מפעילות אותו.

20. ההקלה המשמעותית בעונשו של הנאשם במסגרת הערעור המוזכר נומקה בין היתר בתהליך השיקומי המוסדי הארוך שהנאשם עבר, שנתן תקווה לשינוי אורחות חייו. בפועל, הנאשם הכזיב ולא רק שלא עלה על דרך הישר אלא שהעבירות שביצע חמורות יותר מהעבירות שעליהן הוא הובא בזמנו לדין.

21. שירות המבחן התרשם שהנאשם בעל דפוסים עברייניים אלימים והתמכרותיים מושרשים אשר אינו מבטא מורא מפני החוק ואינו נרתע מעונשים מוחשיים שהוטלו עליו. ושהנאשם אינו מודע לאפשרות כי בחירותיו עלולות לסכן או לפגוע בו ובאחרים והוא עלול לפעול באופן אימפולסיבי תוך קושי בהפעלת שיקול דעת אודות השלכות מעשיו. והעריך שקיימת רמת סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק בתחום האלימות והסמים וקיים סיכון לחזרה לשימוש בחומרים ממכרים.

22. לצד נתוני חומרה אלה, יש לקחת בחשבון את נסיבות חייו המורכבות של הנאשם, כמתואר בתסקיר שירות המבחן ובחוות הדעת של קהילת "אלפטאם"; את העובדה שהנאשם מכור לסמים; את הניסיונות החוזרים של הנאשם לעבור טיפול בנושא התמכרותו לסמים, כולל השלמה בהצלחה של טיפול בקהילת מלכישוע; ואת הודאתו והבעת החרטה שלו.

23. בהתחשב בכל האמור, אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

א. 24 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצר.

ב. אני מפעיל את המאסר על תנאי בן ששת החודשים שהוטל על הנאשם

בעפ"ג 14804-07-19 של בית המשפט המחוזי בבאר-שבע. הנאשם ישא את תקופת המאסר במצטבר לתקופת המאסר שנקבע לו. ובסה"כ 30 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר, שלא יעבור עבירת

אלימות או רכוש שהיא פשע.

ד. אני מחייב את הנאשם לשלם למתלוננת פיצוי בסך 2,500 ₪.

זכות ערעור בתוך 45 יום.

**ניתנה והודעה היום י"ט אייר
תשפ"ד, 27/05/2024
במעמד הנוכחים.
אליהו ביתן, שופט בכיר**